

Suvestinė redakcija nuo 2021-01-01

Nutarimas paskelbtas: TAR 2018-09-20, i. k. 2018-14757

LIETUVOS BANKO VALDYBA

**NUTARIMAS
DĖL PENSIJŲ FONDŲ STEIGIMO IR LIKVIDAVIMO TVARKOS APRAŠO
PATVIRTINIMO**

2018 m. rugsėjo 19 d. Nr. 03-159
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo 42 straipsnio 4 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatymo (2018 m. birželio 28 d. įstatymo Nr. XIII-1360 redakcija) 15 straipsnio 1 dalimi ir 18 straipsnio 4 dalimi, Lietuvos banko valdyba **n u t a r i a**:
Patvirtinti Pensijų fondų steigimo ir likvidavimo tvarkos aprašą (pridedama).

Valdybos pirmininkas

Vitas Vasiliauskas

PENSIJŲ FONDŲ STEIGIMO IR LIKVIDAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pensijų fondų steigimo ir likvidavimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato tikslinės pensijų fondų dalyvių grupės pensijų fondo ir pensijų turto išsaugojimo pensijų fondo (toliau – pensijų fondai) steigimo tvarką ir sąlygas, taip pat tikslinės pensijų fondų dalyvių grupės pensijų fondo (toliau – tikslinės grupės pensijų fondas) likvidavimo tvarką ir sąlygas.

2. Apraše vartojamos sąvokos:

2.1. **pensijų kaupimo bendrovė** – pensijų fondų valdymo įmonė ir gyvybės draudimo įmonė, vykdanči pensijų kaupimo veiklą;

2.2. kitos Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatyme ir Lietuvos Respublikos papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatyme.

3. Pagal Aprašą Lietuvos bankui teikiamiems dokumentams ir Lietuvos banko atliekamiems veiksams taikomi Bendrųjų Lietuvos banko prižiūrimų finansų rinkos dalyvių prašymų išduoti leidimus pateikimo, nagrinėjimo ir leidimų išdavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos banko valdybos 2004 m. gegužės 6 d. nutarimu Nr. 58 „Dėl Bendrųjų Lietuvos banko prižiūrimų finansų rinkos dalyvių prašymų išduoti leidimus pateikimo, nagrinėjimo ir leidimų išdavimo taisyklių patvirtinimo“, reikalavimai.

II SKYRIUS PENSIJŲ FONDO STEIGIMAS

4. Kiekviena pensijų kaupimo bendrovė turi įsteigti ir valdyti visoms tikslinėms pensijų fondų dalyvių grupėms skirtus tikslinės grupės pensijų fondus ir vieną pensijų turto išsaugojimo pensijų fondą.

5. Pensijų kaupimo bendrovė turi įsteigti ir valdyti tiek tikslinės grupės pensijų fondų, kad kiekvienas dalyvis nuo 22 metų iki senatvės pensijos amžiaus būtų priskiriamas atitinkamai tikslinei pensijų fondų dalyvių grupei skirtam tikslinės grupės pensijų fondui.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-207](#), 2020-12-30, paskelbta TAR 2020-12-30, i. k. 2020-29090

6. Sprendimą dėl pensijų fondo steigimo priima pensijų kaupimo bendrovės valdyba, kuri taip pat patvirtina pensijų fondo investavimo strategiją ir ketinamus taikyti mokesčius ir atskaitymus iš pensijų turto.

7. Steigiant fondą, turi būti laikomasi šių reikalavimų:

7.1. pensijų fondo pavadinime turi būti nurodyta, kad tai pensijų kaupimo fondas (gali būti vartojama šių žodžių junginio santrumpa), pensijų fondo rūšis (tikslinės grupės ar pensijų turto išsaugojimo pensijų fondas);

7.2. tikslinės grupės pensijų fondo pavadinime turi būti nurodytos tikslinės pensijų fondų dalyvių grupės gimimo metų ribos.

8. Tikslinės pensijų fondų dalyvių grupės narių gimimo metų ribos yra vienodos ir privalomos visoms pensijų kaupimo bendrovėms.

III SKYRIUS

DOKUMENTAI, KURIUOS REIKIA PATEIKTI KREIPIANTIS DĖL PRITARIMO PENSIJŲ FONDO STEIGIMUI

9. Pensijų kaupimo bendrovė, priėmusi sprendimą steigti pensijų fondą, apie tai praneša Lietuvos bankui ir pateikia:

- 9.1. prašymą pritarti pensijų fondo steigimui;
- 9.2. pensijų kaupimo bendrovės valdybos sprendimą dėl pensijų fondo steigimo;
- 9.3. patvirtintą pensijų fondo investavimo strategiją;
- 9.4. numatytus taikyti mokesčius ir atskaitymus iš pensijų turto;
- 9.5. pensijų kaupimo bendrovės sutartį su depozitoriumu ar jos projektą;
- 9.6. dokumentą, patvirtinantį, kad sumokėta valstybės rinkliava.

IV SKYRIUS

LIETUVOS BANKO SPRENDIMAS PRITARTI PENSIJŲ FONDO STEIGIMUI

10. Lietuvos bankas sprendimą pritarti pensijų fondo steigimui turi priimti ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo Aprašo 9 punkte nurodytų dokumentų gavimo.

11. Pensijų fondas laikomas įsteigtu nuo Lietuvos banko sprendimo pritarti pensijų fondo steigimui priėmimo dienos.

12. Tikslinės grupės pensijų fondas veikia tol, kol visi šio fondo tikslinės pensijų fondų dalyvių grupės dalyviai sukanka senatvės pensijos amžių ir kartu su jiems priklausančiu pensijų turtu perkeliama į turto išsaugojimo pensijų fondą. Turto išsaugojimo pensijų fondo veiklos trukmė yra neribota.

13. Lietuvos bankas, priėmęs sprendimą pritarti pensijų fondo steigimui, suteikia įsteigtam pensijų fondui unikalų identifikavimo numerį ir apie priimtą sprendimą raštu informuoja pensijų kaupimo bendrovę. Lietuvos bankas apie priimtą sprendimą pritarti pensijų fondo steigimui taip pat informuoja ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybą prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, pateikdamas sprendimo kopiją.

14. Lietuvos bankas turi teisę atsisakyti pritarti pensijų fondo steigimui, jeigu:

- 14.1. Lietuvos bankui pateikti ne visi Aprašo 9 punkte nustatyti dokumentai;
- 14.2. pensijų fondo investavimo strategija arba numatyti taikyti mokesčiai ir atskaitymai prieštarauja Pensijų kaupimo įstatymo ar jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimams;
- 14.3. pensijų kaupimo bendrovė nėra įsteigusi visoms tikslinėms pensijų fondų dalyvių grupėms skirtų tikslinės grupės pensijų fondų ir pensijų turto išsaugojimo pensijų fondo;
- 14.4. yra kitų Aprašo arba kitų pensijų kaupimo veiklą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimų, dėl kurių sprendimas pritarti pensijų fondo steigimui negali būti priimtas.

15. Lietuvos banko sprendimas pritarti pensijų fondo steigimui kartu reiškia ir Lietuvos banko pritarimą depozitoriumo pasirinkimui.

V SKYRIUS

PENSIJŲ FONDO INVESTAVIMO STRATEGIJOS IR (AR) MOKESČIŲ IR ATSKAITYMŲ IŠ PENSIJŲ TURTO KEITIMAS

16. Sprendimą keisti pensijų fondo investavimo strategiją ir (ar) nustatytus mokesčius ir atskaitymus iš pensijų turto priima pensijų kaupimo bendrovės valdyba.

17. Pensijų kaupimo bendrovė, priėmusi sprendimą keisti pensijų fondo investavimo strategiją ir (ar) nustatytus mokesčius ir atskaitymus iš pensijų turto, apie tai praneša Lietuvos bankui ir pateikia:

17.1. pensijų kaupimo bendrovės valdybos sprendimą keisti pensijų fondo investavimo strategiją ir (ar) nustatytus mokesčius ir atskaitymus iš pensijų turto;

17.2. informaciją apie pensijų fondo investavimo strategijos pakeitimus ir naują pensijų fondo investavimo strategijos redakciją;

17.3. informaciją apie ketinamus taikyti mokesčius ir atskaitymus iš pensijų turto.

18. Lietuvos bankas, gavęs Aprašo 17 punkte nurodytus dokumentus, informuoja pensijų kaupimo bendrovę apie jų gavimą ir nurodo datą, kada baigiasi Aprašo 19 punkte nustatytas vertinimo laikotarpis.

19. Lietuvos bankas ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo Aprašo 17 punkte nurodytos informacijos gavimo įvertina pensijų fondo investavimo strategijos ir numatytų taikyti mokesčių ir atskaitymų atitiktį Pensijų kaupimo įstatymo ir jį įgyvendinančių teisės aktų reikalavimams.

20. Jei Lietuvos bankas per Aprašo 19 punkte nurodytą laikotarpį nepateikia motyvuoto prieštaravimo, laikoma, kad Lietuvos bankas pensijų fondo investavimo strategijos ir (ar) nustatytų mokesčių ir atskaitymų iš pensijų turto pakeitimams neprieštarauja. Jeigu Lietuvos bankas sprendimą neprieštarauti pensijų fondo investavimo strategijos ir (ar) nustatytų mokesčių ir atskaitymų iš pensijų turto pakeitimams priima anksčiau, jis raštu informuoja pensijų kaupimo bendrovę.

21. Jei Lietuvos bankas nustato, kad pensijų fondo investavimo strategijos pakeitimai arba numatyti taikyti mokesčiai ir atskaitymai prieštarauja Pensijų kaupimo įstatymo ar jį įgyvendinančių teisės aktų reikalavimams, jis, per Aprašo 19 punkte nurodytą laikotarpį priėmęs motyvuotą sprendimą prieštarauti pensijų fondo investavimo strategijos ir (ar) nustatytų mokesčių ir atskaitymų iš pensijų turto pakeitimams, apie tai raštu informuoja pensijų kaupimo bendrovę.

22. Pensijų kaupimo bendrovė gali pradėti vykdyti investavimo veiklą, laikydamosi pakeistos pensijų fondo investavimo strategijos, ir (ar) taikyti nustatytus mokesčius ir atskaitymus iš pensijų turto, kai gaunamas Lietuvos banko sprendimas neprieštarauti pensijų fondo investavimo strategijos ir (ar) nustatytų mokesčių ir atskaitymų iš pensijų turto pakeitimams arba kai iki vertinimo laikotarpio pabaigos Lietuvos bankas nepriima sprendimo prieštarauti pensijų fondo investavimo strategijos ir (ar) nustatytų mokesčių ir atskaitymų iš pensijų turto pakeitimams.

VI SKYRIUS

TIKSLINĖS GRUPĖS PENSIJŲ FONDO LIKVIDAVIMAS

23. Pensijų kaupimo bendrovė, ketinanti likviduoti tikslinės grupės pensijų fondą, kurio tikslinės pensijų fondų dalyvių grupės visi nariai yra sukakę senatvės pensijos amžių ir kartu su jiems priklausančiu pensijų turtu yra perkelti į turto išsaugojimo pensijų fondą arba patys perėję į kitus pensijų fondus, Lietuvos bankui turi pateikti:

23.1. pensijų kaupimo bendrovės valdybos sprendimą likviduoti tikslinės grupės pensijų fondą;

23.2. patvirtinimą, kad visi likviduojamo tikslinės grupės pensijų fondo dalyviai yra perkelti arba perėję į kitus pensijų fondus ir likviduojamas tikslinės grupės pensijų fondas nebeturi turto ir įsipareigojimų, kartu pateikdama pensijų fondo sąskaitos likučio išrašą.

24. Kitų pensijų fondų dalyviai neturi teisės pereiti į likviduojamą tikslinės grupės pensijų fondą po to, kai šio fondo dalyviai buvo perkelti ar perėję į kitus pensijų fondus ir likviduojamas tikslinės grupės pensijų fondas nebeturi turto ir įsipareigojimų. Nauji pensijų kaupimo dalyviai taip pat negali pasirinkti likviduojamo tikslinės grupės pensijų fondo po to, kai šio fondo dalyviai buvo perkelti ar perėję į kitus pensijų fondus ir likviduojamas tikslinės grupės pensijų fondas nebeturi turto ir įsipareigojimų.

25. Lietuvos bankas, gavęs Aprašo 23 punkte nurodytus dokumentus, informuoja pensijų kaupimo bendrovę apie jų gavimą ir nurodo datą, kada baigiasi Aprašo 26 punkte nustatytas vertinimo laikotarpis.

26. Lietuvos bankas ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo Aprašo 23 punkte nurodytos informacijos gavimo įvertina, ar pateikti dokumentai patvirtina, kad visi likviduojamo tikslinės grupės pensijų fondo dalyviai buvo perkelti ar perėjo į kitus pensijų fondus, o likviduojamas tikslinės grupės pensijų fondas nebeturi turto ir įsipareigojimų.

27. Jei Lietuvos bankas per Aprašo 26 punkte nurodytą laikotarpį nepateikia motyvuoto prieštaravimo, laikoma, kad Lietuvos bankas tikslinės grupės pensijų fondo likvidavimui neprieštarauja. Jeigu Lietuvos bankas sprendimą neprieštarauti pensijų fondo likvidavimui priima anksčiau, jis raštu informuoja pensijų kaupimo bendrovę.

28. Jei Lietuvos bankas nustato, kad pateiktų dokumentų pagrindu negalima daryti išvados, kad visi likviduojamo tikslinės grupės pensijų fondo dalyviai buvo perkelti ar perėjo į kitus pensijų fondus, jis, per Aprašo 26 punkte nurodytą laikotarpį priėmęs motyvuotą sprendimą prieštarauti tikslinės grupės pensijų fondo likvidavimui, apie tai raštu informuoja pensijų kaupimo bendrovę.

29. Pensijų kaupimo bendrovė gali likviduoti tikslinės grupės pensijų fondą, kai gaunamas Lietuvos banko sprendimas neprieštarauti pensijų fondo likvidavimui arba kai iki vertinimo laikotarpio pabaigos Lietuvos bankas nepriima sprendimo prieštarauti pensijų fondo likvidavimui.

30. Lietuvos bankas apie pensijų kaupimo bendrovės valdomo tikslinės grupės pensijų fondo likvidavimą informuoja Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybą prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos.

VII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

31. Pensijų kaupimo bendrovė, gavusi Lietuvos banko sprendimą pritarti pensijų fondo steigimui, savo interneto svetainėje paskelbia įsteigto pensijų fondo investavimo strategiją, numatytus taikyti mokesčius ir atskaitymus iš pensijų turto, taip pat informaciją apie pensijų fondo depozitoriumą.

32. Lietuvos bankui priėmus sprendimą neprieštarauti pensijų fondo investavimo strategijos ir (ar) nustatytų mokesčių ir atskaitymų iš pensijų turto pakeitimams arba iki vertinimo laikotarpio pabaigos Lietuvos bankui nepriėmus sprendimo prieštarauti pensijų fondo investavimo strategijos ir (ar) nustatytų mokesčių ir atskaitymų iš pensijų turto pakeitimams, pensijų kaupimo bendrovė savo interneto svetainėje paskelbia naują pensijų fondo investavimo strategijos redakciją ir (ar) numatytus taikyti mokesčius ir atskaitymus iš pensijų turto.

33. Lietuvos banko sprendimas atsisakyti pritarti pensijų fondo steigimui, sprendimas prieštarauti pensijų fondo investavimo strategijos ir (ar) nustatytų mokesčių ir atskaitymų iš pensijų turto pakeitimams arba tikslinės grupės pensijų fondo likvidavimui gali būti skundžiami teismui Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos bankas, Nutarimas

Nr. [03-207](#), 2020-12-30, paskelbta TAR 2020-12-30, i. k. 2020-29090

Dėl Lietuvos banko valdybos 2018 m. rugsėjo 19 d. nutarimo Nr. 03-159 „Dėl Pensijų fondų steigimo ir likvidavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo